

NOTAT Kvalitet i undervisning og praktik

Sygeplejestuderendes Landssammenslutning og DSR Analyse har i perioden 22. april til 5. maj 2022 gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt SLS's medlemmer. I alt blev 7.398 SLS-medlemmer inviteret til at deltage i undersøgelsen via e-mail. Af disse besvarede 1.659 medlemmer hele eller dele af undersøgelsen – svarende til en svarprocent på 21%.

Hovedresultater

- Undersøgelsen viser, at det især er studerende på senere semestre, der oplever, at sygeplejerskeuddannelsen ikke forbereder dem tilstrækkeligt. Således er 6. og 7. semester studerende dem, der i højest grad er enige eller overvejende enige, i at de oplever, at de står alene med ansvaret for at blive en dygtig sygeplejerske (hhv. 48% og 49%). Samt at de er bekymrede for, om de som færdiguddannede vil være klædt godt nok på til at løfte ansvaret som sygeplejerske (hhv. 72% og 76%). Derudover er det også dem, der er mindst enige i, at undervisningen har tilstrækkeligt fokus på at koble teori og praksis (hhv. 57% og 58%).
- Over en tredjedel af de studerende (37%) er enige eller overvejende enige i, at de i perioder af deres praktik er blevet brugt som ekstra arbejdskraft uden fokus på læring. Denne andel er størst blandt studerende på 7. semester (49%).
- Ca. en tredjedel (33%) af de studerende rapporterer, at de typisk har under en times vejledning om ugen.
- Omtrent halvdelen af de studerende (49%) har under deres praktik indgået i vagtlag uden for almindelig studietid (hverdage ca. kl. 7-15). Af dem angiver 44%, at de er enige eller overvejende enige i, at deres vejleder er mindre tilgængelig uden for normal studietid.

Kvalitet i undervisning og læringsudbytte

Over en tredjedel af de studerende (39%) angiver, at de er enige eller overvejende enige i, at de oplever, at de står alene med ansvaret for at blive en dygtig sygeplejerske. Det er en forbedring siden sidste års undersøgelse, hvor over halvdelen erklærede sig enige eller overvejende enige (51%). En del af denne forbedring kan skyldes genåbningen efter Covid-19.

61% af de studerende er enige eller overvejende enige i, at de er bekymrede for, om de som færdiguddannede vil være klædt godt nok på til at løfte ansvaret som sygeplejerske. I 2021 lå andelen på 69%.

Til gengæld angiver 80%, at de er enige eller delvist enige i, at undervisningen på sygeplejeuddannelsen har et tilstrækkeligt fokus på at koble teori og praksis.

Tabel 1. Hvor enig/uenig er du i følgende udsagn?

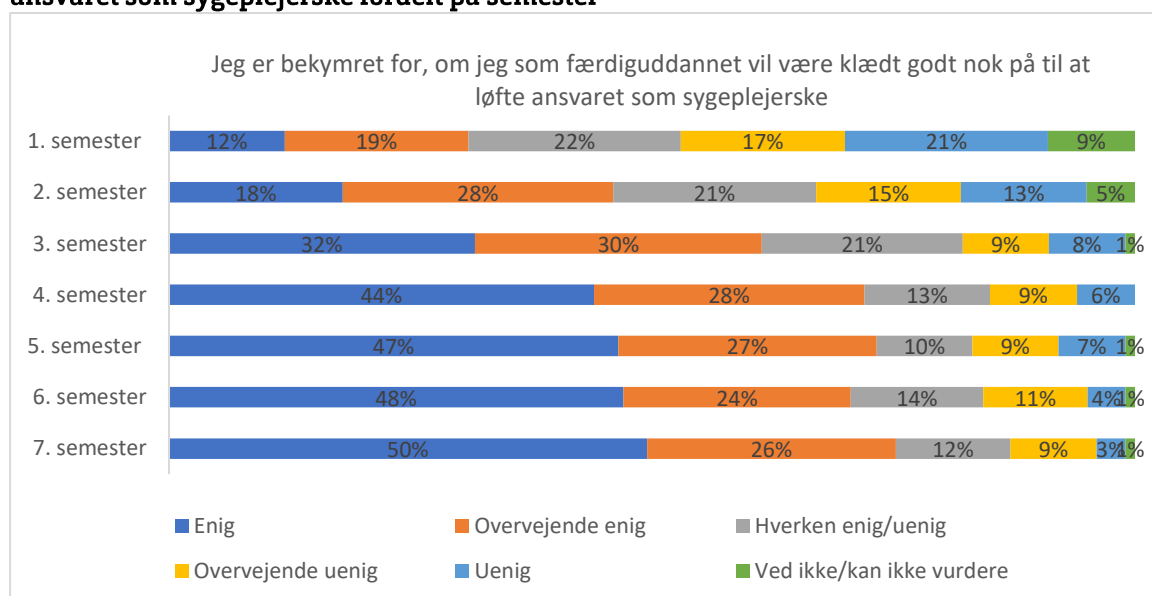
	Enig	Overvejende enig	Hverken enig/uenig	Overvejende uenig	Uenig	Ved ikke/kan ikke vurdere
Jeg oplever, at jeg står alene med ansvaret for at blive en dygtig sygeplejerske	12%	27%	28%	18%	13%	2%

Jeg er bekymret for, om jeg som færdiguddannet vil være klædt godt nok på til at løfte ansvaret som sygeplejerske	35%	26%	16%	12%	9%	3%
Undervisningen på sygeplejerskeuddannelsen har et tilstrækkeligt fokus på at koble teori og praksis	29%	41%	14%	10%	5%	1%

Anm: 1.570 sygeplejestuderende har besvaret spørgsmålet. Procenterne summer ikke nødvendigvis til 100% pga. afrundinger. Kilde: DSR Analyse.

Figur 1 viser enigheden i udsagnet "Jeg er bekymret for, om jeg som færdiguddannet vil være klædt godt nok på til at løfte ansvaret som sygeplejerske" fordelt på semester. Af den fremgår det, at det især er studerende på 7. semester, der er enige i udsagnet (50%), mens 1.semester studerende er dem, der er mindst bekymrede. Figuren viser desuden, at andelen af studerende, der er bekymrede for at kunne løfte deres ansvar som sygeplejerske, er højere for senere semestre.

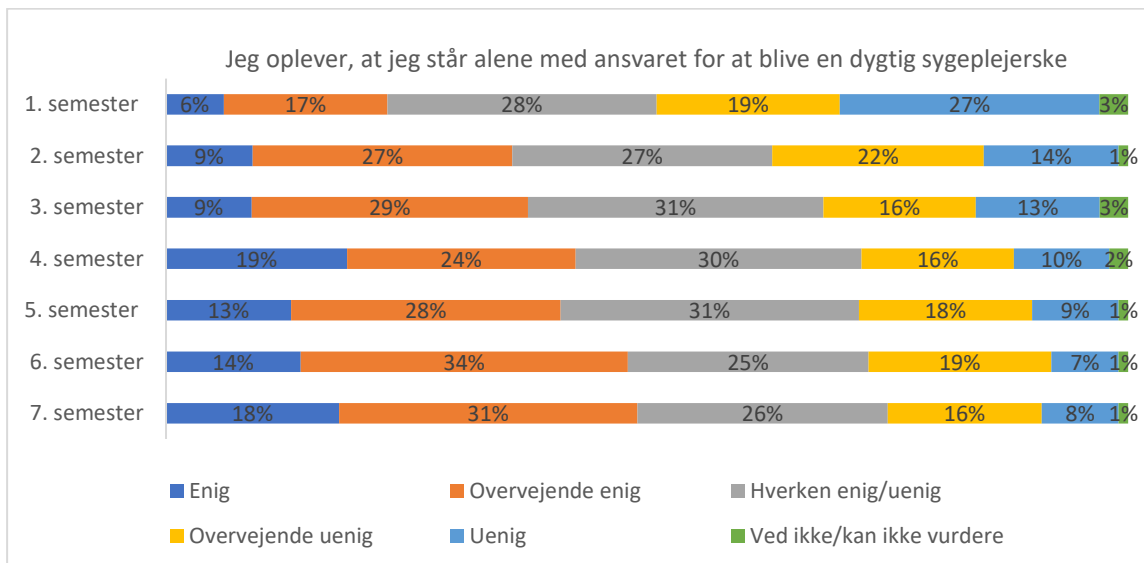
Figur 1. Bekymring for, om man som færdiguddannet vil være klædt godt nok på til at løfte ansvaret som sygeplejerske fordelt på semester

Anm: 1.569 sygeplejestuderende har besvaret spørgsmålet. Procenterne summer ikke nødvendigvis til 100% pga. afrundinger. Der er to respondenter, der har svaret "Ved ikke" på spørgsmålet om hvilket semester de gik på, og disse respondenter er ikke medtaget. Forskellene er statistisk signifikante. Kilde: DSR Analyse.

Figur 2 viser, at det især er på 6. og 7. semester, at de studerende erklærer sig enige eller overvejende enige i, at de står alene med ansvaret for at blive en dygtig sygeplejerske (hhv. 48% og 49%). Endnu er andelen mindst for de studerende på 1.semester (23%).

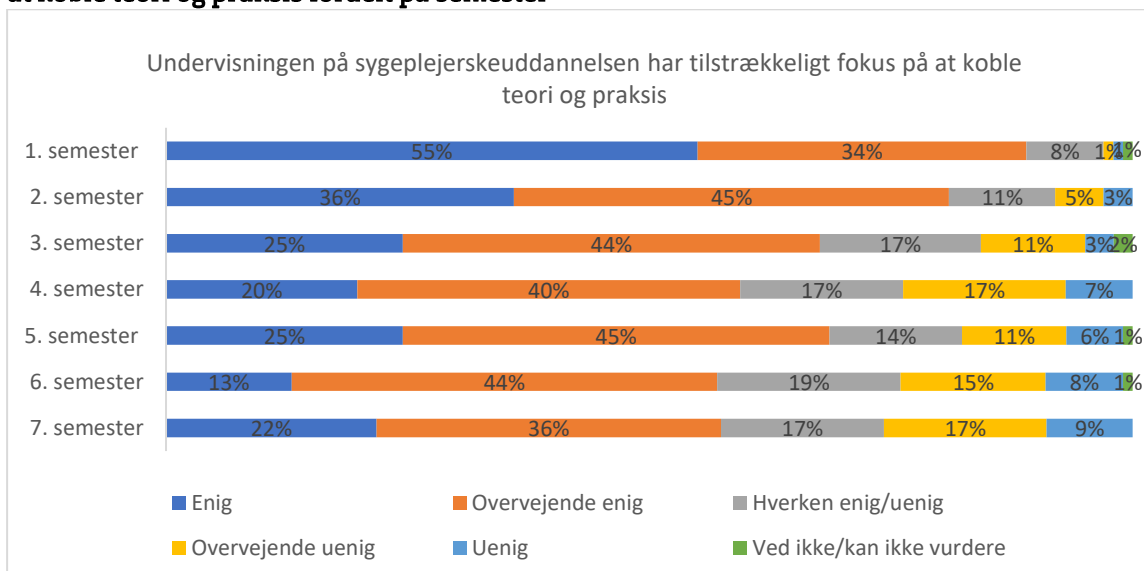
Figur 2. Oplevelse af at stå alene med ansvaret for at blive en dygtig sygeplejerske fordelt på semester

Anm: 1.570 sygeplejestuderende har besvaret spørgsmålet. Procenterne summer ikke nødvendigvis til 100% pga. afrundinger. Der er to respondenter, der har svaret "Ved ikke" på spørgsmålet om hvilket semester de gik på, og disse respondenter er ikke medtaget. Forskellene er statistisk signifikante. Kilde: DSR Analyse

Figur 3 viser, at studerende på 1. semester er den gruppe, der i højest grad svarer, at de er enige eller overvejende enige i, at undervisningen har tilstrækkeligt fokus på at koble teori og praksis (89%). Mens 6. og 7. semester, er dem der i mindst grad angiver at være enige eller overvejende enige (hhv. 57% og 58%). Endnu en gang fremgår det, at der er en tendens til, at de studerende, der er længere på uddannelsen i gennemsnit, er mindre tilfrodse med uddannelsen og dens udbytte. 5. semester skiller sig dog ud ved at en relativ høj tilfredshed med undervisningens fokus på at koble teori og praksis (70%).

Figur 3. Oplevelse af at undervisningen på sygeplejerskeuddannelsen har tilstrækkeligt fokus på at koble teori og praksis fordelt på semester

Anm: 1.570 sygeplejestuderende har besvaret spørgsmålet. Procenterne summer ikke nødvendigvis til 100% pga. afrundinger. Der er to respondenter, der har svaret "Ved ikke" på spørgsmålet om hvilket semester de gik på, og disse respondenter er ikke medtaget. Forskellene er statistisk signifikante. Kilde: DSR Analyse

Praktik

Tabel 2 viser, at en tredjedel (32%) har vejledning under 1 time i løbet af en uge i praktik. En tilsvarende andel (36%) har vejledning 1-2 timer i løbet af en uge i praktik. En lille andel (6%) svarer, at de på en uge typisk ingen vejledning har.

Tabel 2. Hvor mange timer har du typisk vejledning med din kliniske vejleder i løbet af en uge i praktik?

	Procent	Antal
0 timer/havde ingen vejledning	6%	86
Under 1 time	32%	478
1-2 timer	36%	543
3-5 timer	17%	250
6 timer eller mere	10%	143
Har ikke været i praktik	0%	3

Anm: 1.503 sygeplejestuderende har besvaret spørgsmålet. Procenterne summerer ikke nødvendigvis til 100% pga. afrundinger. Kilde: DSR Analyse.

Som tabel 3 viser, angiver 29% af de studerende, at de typisk er alene om én klinisk vejleder i et praktikforløb. Halvdelen af de studerende (50%) svarer, at de typisk er 1-2 studerende om én klinisk vejleder. 15% angiver, at de typisk er 4-5 studerende om én vejleder.

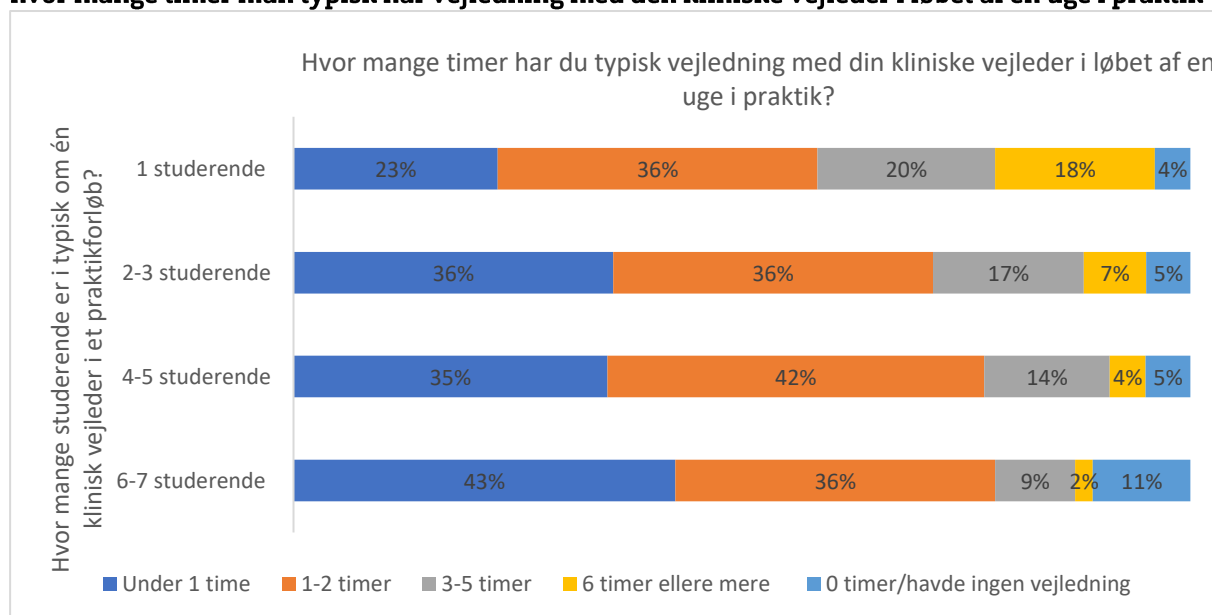
Tabel 3. Hvor mange studerende er I typisk om én klinisk vejleder i et praktikforløb?

	Procent	Antal
1	29%	441
2-3	50%	743
4-5	15%	227
6-7	3%	47
8 eller flere	1%	15
Ingen vejleder	1%	11

Anm: 1.501 sygeplejestuderende har besvaret spørgsmålet. Kilde: DSR Analyse.

Figur 4 viser typisk timetal fordelt på studerende pr. vejleder. Ud fra den fremgår det, at de studerende, der er flere om én vejleder, ofte har et færre ugentlige vejledningstimer.

Figur 4. Hvor mange studerende man typisk er om én klinisk vejleder i et praktikforløb fordelt på hvor mange timer man typisk har vejledning med den kliniske vejleder i løbet af en uge i praktik

Anm: 1.501 sygeplejestuderende har besvaret spørgsmålet. Dem der har svaret "8 eller flere", "ingen vejleder" eller "ved ikke" på spørgsmålet "Hvor mange studerende er I typisk om én klinisk vejleder i et praktikforløb" er ikke medtaget, da der var for få respondenter i disse kategorier. Forskellene er statistisk signifikante. Kilde: DSR Analyse.

39% af de studerende angiver, at de er enige, at deres praktikstedspersonale var aktivt involveret i kollektivt at sikre en god og lærerig praktik. 30% angav, at de var overvejende enige, mens 15% svarede, at de hverken var enige eller uenige.

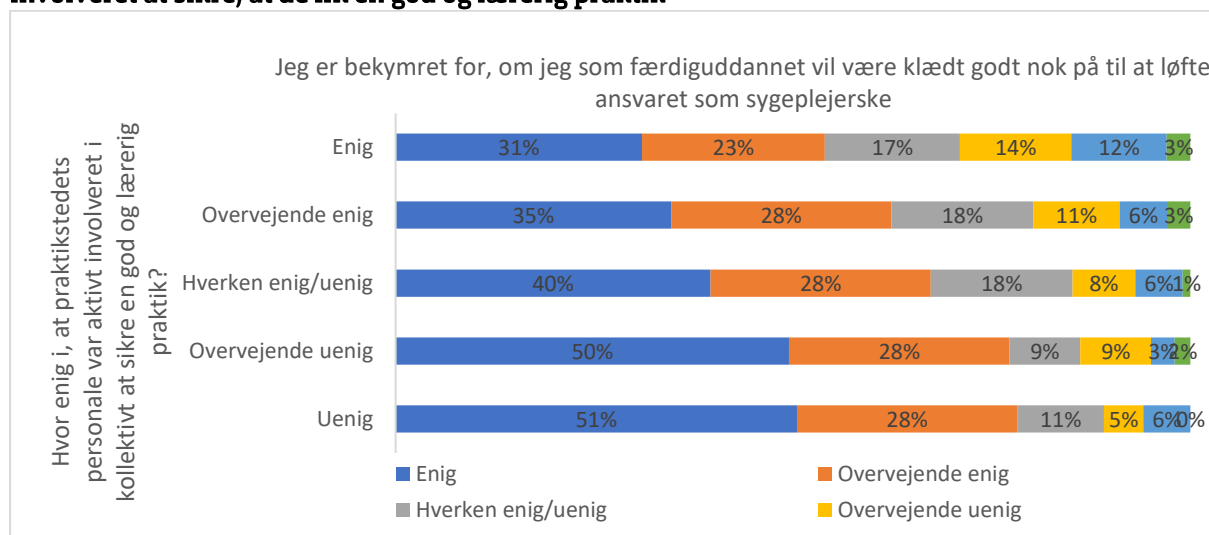
Tabel 4. Hvor enig er du i, at praktikstedets personale var aktivt involveret i kollektivt at sikre en god og lærerig praktik?

	Procent	Antal
Enig	39%	582
Overvejende enig	30%	450
Hverken enig eller uenig	15%	215
Overvejende uenig	8%	111
Uenig	7%	110
Ved ikke	1%	14

Anm: 1.482 sygeplejestuderende har besvaret spørgsmålet. Procenterne summer ikke nødvendigvis til 100% pga. afrundinger. Kilde: DSR Analyse.

Figur 5 viser, at bekymringen for, om man som færdiguddannet er klædt godt nok på til at løfte ansvaret som sygeplejerske, er lavere blandt de studerende, der er enige i, at praktikstedets personale var aktivt involveret i kollektivt at sikre, at de fik en god og lærerig praktik (64% enige eller overvejende enige i udsagnet), mens bekymringen er størst blandt studerende, der uenige i, at praktikstedets personale var aktivt involveret i kollektivt at sikre, at de fik en god og lærerig praktik (79% enige eller overvejende enige i udsagnet).

Figur 5. Bekymring for, om man som færdiguddannet vil være klædt godt nok på til at løfte ansvaret som sygeplejerske fordelt på oplevelse af, at praktikstedets personale var aktivt involveret at sikre, at de fik en god og lærerig praktik

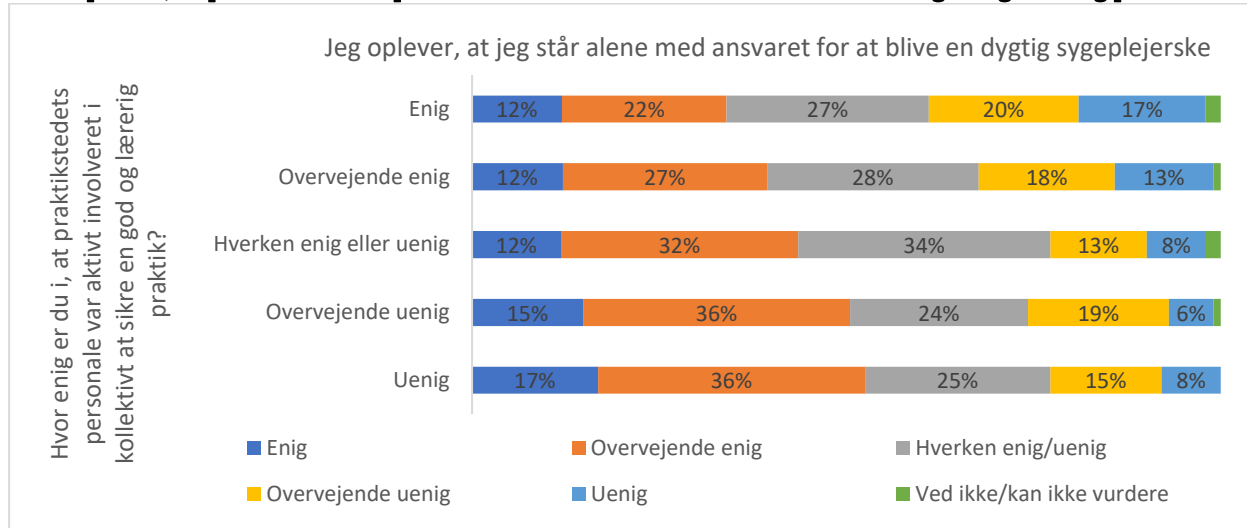

Anm: 1.440 sygeplejestuderende har besvaret spørgsmålet. Procenterne summer ikke nødvendigvis til 100% pga. afrundinger. De 12 respondenter der har svaret "ved ikke" på spørgsmålet "Hvor enig er du i, at praktikstedets personale var aktivt involveret i kollektivt at sikre en god og lærerig praktik?", er ikke medtaget. Forskellene er statistisk signifikante. Kilde: DSR Analyse.

Samme mønster kan ses i figur 6, hvor de studerende, der erklærer sig enige i, at praktikstedets personale var aktivt involveret i kollektivt at sikre en god og lærerig praktik er den gruppe, hvor færrest erklærer sig enige eller overvejende enige i, at de oplever at stå alene med ansvaret for at

blive en dygtig sygeplejerske (34%), det omvendte gør sig gældende, for dem der er uenige, i at personalet var aktivt involveret i kollektivt at sikre en god og lærerig praktik (53%).

Figur 6. Oplevelsen af at stå alene med ansvaret for at blive en dygtig sygeplejerske fordelt på om man oplever, at praktikstedets personale var aktivt involveret i at sikre en god og lærerig praktik

Anm: 1.441 sygeplejestuderende har besvaret spørgsmålet. Procenterne summer ikke nødvendigvis til 100% pga. afrundinger. De 8 respondenter der har svaret "ved ikke" på spørgsmålet "I hvor høj grad oplevede du, at praktikstedets personale var aktivt involveret i kollektivt at sikre en god og lærerig praktik?", er ikke medtaget. Forskellene er statistisk signifikante. Kilde: DSR Analyse.

Som det fremgår af tabel 5, er 37% af de studerende enige eller overvejende enige i, at de under praktikken i perioder har oplevet at blive brugt som arbejdskraft uden fokus på læring. 14% erklærer sig hverken enige eller uenige i udsagnet, mens 48% er overvejende uenige eller uenige i udsagnet.

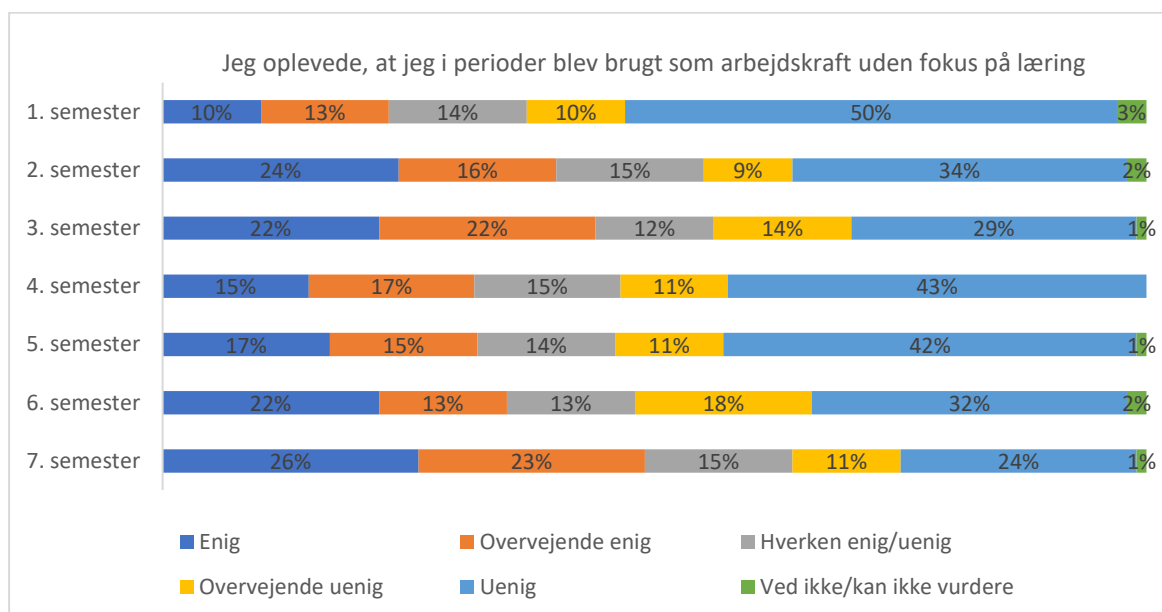
Tabel 5. Hvor enig/uenig er du i udsagnet "Jeg oplevede, at jeg i perioder blev brugt som arbejdskraft uden fokus på læring"?

	Procent	Antal
Enig	20%	289
Overvejende enig	17%	252
Hverken enig eller uenig	14%	206
Overvejende uenig	12%	176
Uenig	36%	538
Ved ikke	1%	21

Anm: 1.441 sygeplejestuderende har besvaret spørgsmålet. Procenterne summer ikke nødvendigvis til 100% pga. afrundinger. Kilde: DSR Analyse.

Figur 7 viser oplevelsen af være blevet brugt som arbejdskraft uden fokus på læring fordelt på semester. Det er især 7. semesterstuderende, der svarer, at de er enige eller overvejende enige (49%). Mens andelen, der er enige eller overvejende enige, er mindst for 1. semester (23%), efterfulgt af 4. og 5. semester (32%).

Figur 7. Oplevelse af, at man i perioder under praktik blev brugt som arbejdskraft uden fokus på læring fordelt på semester

Anm: 1.482 sygeplejestuderende har besvaret spørgsmålet. Procenterne summer ikke nødvendigvis til 100% pga. afrundinger. 2 respondenter svarede, at de ikke vidste, hvilket semester de gik på, og er ikke medtaget. Forskellene er statistisk signifikante. Kilde: DSR Analyse

Praktik uden for almindelig studietid

Tabel 6 viser, at ca. halvdelen af de studerende under deres praktik har indgået i vagtlag uden for normal studietid.

Tabel 6. Har du under din praktik indgået i vagtlag uden for "normal" studietid (hverdage ca. 7-15)?

	Procent	Antal
Ja	49%	722
Nej	49%	725
Ved ikke	2%	33

Anm: 1.482 sygeplejestuderende har besvaret spørgsmålet. Procenterne summer ikke nødvendigvis til 100% pga. afrundinger. Kilde: DSR Analyse.

Af tabel 7 fremgår det, at 44% af de studerende, der har indgået vagtlag uden for normal studietid, er enige eller overvejende enige i, at deres vejleder er mindre tilgængelig uden for normal studietid, mens 28% er uenige eller overvejende uenige.

Når man ser på, om de studerende oplever samme læringsudbytte uanset hvilket vagtlag praktikken er placeret i, er der nogenlunde lige så mange, der er enige eller overvejende enige, som der er uenige eller overvejende uenige (28%).

Tabel 7. Hvor enig/uenig er du i følgende udsagn?

	Enig	Overvejende enig	Hverken enig/uenig	Overvejende uenig	Uenig	Ved ikke/kan ikke vurdere
Min vejleder er mindre tilgængelig uden for "Normal" studietid (hverdage cirka kl.7-15)	30%	14%	20%	9%	19%	8%
Jeg oplever samme læringsudbytte uanset hvilket vagtlag, praktikken er placeret i	16%	22%	20%	17%	21%	4%

Anm: 719 sygeplejestuderende har besvaret spørgsmålet. Procenterne summer ikke nødvendigvis til 100% pga. afrundinger. Kilde: DSR Analyse.

Bilagstabeller

Tabel 1. Hvor enig er du i de følgende udsagn: "Jeg oplever, at jeg står alene med ansvaret for at blive en dygtig sygeplejerske"

	Enig	Overvejende enig	Hverken enig eller uenig	Overvejende uenig	Uenig	Ved ikke
2020	40%	28%	16%	5%	9%	2%
2021	21%	32%	22%	14%	10%	1%
2022	12%	27%	28%	18%	13%	2%

Anm: 2020: 2.690, 2021: 2.013, 2022:1.570 sygeplejestuderende har besvaret spørgsmålet. Procenterne summer ikke nødvendigvis til 100% pga. afrundinger. I 2018-spørgerammen blev sygeplejerskerne bedt tage stilling til udsagnet "Jeg oplever, at jeg under nedlukningen i højere grad står alene med ansvaret for, om jeg bliver en dygtig sygeplejerske". Kilde: DSR Analyse.

Tabel 2. Hvor enig/uenig er du i udsagnet "Jeg oplevede, at jeg i perioder blev brugt som arbejdskraft uden fokus på læring"?

	Enig	Overvejende enig	Hverken enig eller uenig	Overvejende uenig	Uenig	Ved ikke
2020	16%	14%	11%	9%	47%	3%
2021	24%	23%	15%	14%	23%	1%
2022	20%	17%	14%	12%	36%	1%

Anm: 2020: 1.481, 2021: 1.610, 2022:1.482 sygeplejestuderende har besvaret spørgsmålet. Procenterne summer ikke nødvendigvis til 100% pga. afrundinger. Kilde: DSR Analyse.

Metode

Studielivsundersøgelsen gennemføres årligt blandt alle medlemmer af SLS med aktive mailadresser. Ca. hver femte inviterede SLS-medlem har deltaget i undersøgelsen.

En frafaldsanalyse viser, at studerende på uddannelsens første semestre er en smule overrepræsenterede i undersøgelsen. Da skævhederne er begrænsede, er der ikke gennemført en vægtning af data.

Spørgsmålene udvikles i samarbejde mellem SLS og DSR Analyse og er ikke nødvendigvis ens hvert år.